

Orvoslás és kuruzslás

A Budapesti Orvosi Kamara külön nyomozókat fogadott a kuruzslók föl-kutatására és működésük alapján 69 esetben tett följelentést a rendőrségen, illetve a járásbírószágon, most pedig a belügyminiszterhez intézett évi jelentésében külön fejezetben foglalkozik a Kamara a kuruzslás ügyével. Amint tehát látható, az orvosi érdektünet meglehetősen nagy jelentőséget tulajdonít ennek a kérdésnek és bizonyos, hogy a kuruzslás nem is becsülhető le. Nem becsülhető le nemcsak az orvosok, hanem a betegek szempontjából sem, akiknek nem a kényerét, hanem az egészségét, esetleg az életét fenyegeti.

Első pillanatra mindenesetre kissé meglepően hat, hogy nem valahol az Isten háta mögött, valamilyen eldugott faluban, babonákkal megvert, vén-asszonyok tanácsára hallgató lakosság között garázdálkodnak ilyen szabadon a kuruzslók, hanem a főváros területén. Meglepő annál is inkább, hiszen le-tagadhatatlan, hogy a főváros lakosságának igen jelentékeny része valamelyik biztosítótintézet révén hozzá-juthatna orvosi kezeléshez, vagy meg-fizethetné az orvost. Csak hogy az orvos igénybevétele nem egyedül pénzkérdés. Ne felejtsük el, hogy az orvos máig is megőrzött valamit ősi mivoltából és még a legműveltebb emberek túlnyomó többsége is bizonyos értelemben egy-kissé ma is sámánnak, varázslónak tekint az orvost, hiszen a legexaktabb tudomány sem tagadja, hogy a gyógyulás legelső feltétele az orvos személyébe vetett bizalom. Márpedig bajos tagadni, hogy a társadalombiztosító szerveknél kevés lehetőség van arra, hogy az orvos a betegben ilyen bizalmat kelthessen. A tömegrendelés, elbürokratizálás, ren-geteg adminisztráció és munka követ-keztében az orvosnak alig egy-két perc ideje jut egy-egy betegre és a futó-szalagon való termelés következménye az is, hogy az orvos végül is elfásul és még ezt az egy-két percet sem használ-hatja föl úgy az esetek nagy részében, hogy a beteg tökéletes bizalommal legyen iránta.

A beteg tehát másutt keresi azt, akibe bizalmát helyezheti. Akinek elég pénze van és elég műveltsége, az eset-leg magánorvosnál, de — amint a Buda-pesti Orvosi Kamara jelentése mutatja — jelentős számban vannak olyanok is, akik a kuruzslóknak hisznek, mert az orvosban, a főnti okoknál fogva nem tudnak bízni. Ez, persze, nemcsak a tár-sadalombiztosítás mai módszeréről, ha-nem a kulturális viszonyokról is eléggé szomorú diagnózis. De ezen csak a tény-leges bajok — társadalombiztosítási és kulturális bajok — orvoslásával lehet segíteni. Orvoslással, nem pedig kuruzs-lással.

Fürdőjünk

a főváros világhírű gyógyfor-rásokkal táplált fürdőiben:

Szent Gellért-fürdő
Széchenyi-fürdő
Szent Imre-fürdő
Rudas-fürdő

nép-, gőz-, kád-, termál-, iszapgyógyfürdőiben és uszodáiban

Kedvezményes jegyek kaphatók

Kultúrpropaganda jegypénztáraink-és Conti ucca 4. Tel.: 130-330. 31. 32 nál. Erzsébet körút 35. Tel.: 222-293

A munkásbalesetek

statisztikáját is közzétette legújabb kimutatásában a főváros Statisztikai Hivatala. Az elmúlt esztendő tizenegy hónapjáról szól ez a statisztika, amely arról számol be, hogy ebben a tizenegy hónapban az összes balesetek száma 28.917 volt, 2644-gyel több, mint az előző év hasonló időszakában. A balesetek számának a megnövekedése önmagában sem nagyon vigasztaló jelen-ség, de még kevésbé az, ha kivesszük belőlük a munkásbaleseteket, az üzemi baleseteket. A gyári bal-esetek száma ugyanis 1940-ben 17.874 volt, szemben az 1939. évi 15.870-nel, tehát ennél a baleset-kategóriánál 2004 egy év alatt a szaporulat, ami más szóval azt je-lenti, hogy valamennyi balesetnél bekövetkezett növekedés túlnyomó többsége éppen a gyári balesetekre esik.

Természetesen a dolgozó munkást nem egyedül gyárban fenyegeti a megrokkolás vagy esetleg a halál veszedelme, hanem egyéb munká-nál is. Földmunkánál 56, építkezés-nél 282, robbanásnál 28 baleset történt. Tulajdonképpen ide kell szá-mítani a közlekedési szerencsétlen-ségeknek egy részét is, hiszen a kifutófiú, a személyautó vagy teherautó vezetője kétségtelenül üzemi baleset áldozata lesz, ha köz-lekedési szerencsétlenség éri. Ha ezeket is tekintetbe vesszük, közel 20.000-re tehető egyedül Budapesten — hiszen csak erről szól a kimuta-tás — az elmúlt esztendő első tizen-egy hónapjában történt munkás-balesetek száma, ami erős két-harmadrészt jelenti valamennyi balesetnek.

Az üzemi baleseteknek ez a ma-gas arányszáma, de főleg az a tény, hogy az előző esztendőhöz képest olyan jeleltékenyen megszorod-tak, feltétlenül elgondolkoztató. Feltétlenül meg kell keresni az okokat, hogy meg lehessen találni az orvoslás módját is, mert nem-zetgazdasági szempontból sem je-lentéktelen az az érték, amelyet a balesetek folytán elveszett munka-napok jelentenek, amibe a gyógy-kezelés, az esetleges rokkantsági járadék kerül és főleg megérdemli a fokozott elővigyázat és gondos-ságot az az összegre át nem számí-tható érték, amelyet a dolgozók testi épsége, egészsége és élete jelent.

Tudjuk: nagyon is messze va-gyunk még attól, hogy a balesetek lehetőségét teljesen kiküszöböljük és hogy a munkás bármilyen üzemi-be azzal a biztos tudattal mehessen, hogy ott nem érheti baj. De ha egyelőre ez az ideális állapot csak messzi álomnak tűnik is, annyi le-tagadhatatlan, hogy jelentékeny mértékben csökkenthető lenne a balesetek száma. Nem árulunk el új-ságot azzal, hogy a balesetelhárítá-snak tárgyi és személyi feltételei vannak, aminthogy a baleseteket is tárgyi és személyi okok közrejá-tássa okozza.

Az orvoslás módja mindkét téren ismeretes, a baj nem is itt van, ha-nem ott, hogy ezt a módszert nem alkalmazzák megfelelően. Hiszen a balesetelhárító berendezések nagy-részt ismeretesek, de éppen a dol-gozó munkásság a megmondhatója

annak, hány üzemben vannak meg-czek a berendezések, hány üzemben alkalmazzák őket valóban és hány üzemben van tényleges lehetőség arra, hogy a munkaadó, a gép mel-lett dolgozó munkás élvezze is azt a biztonságot, amelyet az ilyen védőberendezések nyújtanak. Első-sorban fokozott ellenőrzésre van szükség. Ennek az ellenőrzésnek meg is van a hivatalos szerve, az iparfelügyelőség, de nagyon régi a panasz, hogy az iparfelügyelet hiá-nyos, nem megfelelő, mert kevés a létszám és rengeteg a munka. Na-gyobb üzemekben évenként egy, legfőképpen két iparfelügyelői viz-sgálatra kerül a sor, kisebb üzemek-ben még annyira sem és ezekről a vizsgálatokról is rendszerint előre tudnak a gyárak, üzemek vezetői. Ilyen körülmények között ennek a vizsgálatnak kevés fogamatja lehet. Állandó ellenőrzésre lenne szükség ezen a téren, ezt az állandó ellen-őrzést pedig csak azok hajthatják végre, akik állandóan ott vannak az üzemben és akiknek — a szó eredeti értelmében — a saját bő-

rükre megy a játék. Meg kell al-kötni és kellő hatáskörrel kell fel-ruházni az üzemi választmányokat, mert egyedül ezen az úton biztosít-ható a balesetvédelem hatályo-sabbá tétele.

De nemcsak tárgyi, hanem sze-mélyi téren is reformokra van szükség. A legtökéletesebb baleset-védő berendezések mellett sem ke-rülhetők el a szerencsétlenségek, ha agyonhajszolt, testileg, szellemi-leg, idegileg fáradt munkás áll a gép mellett. Meg kell szűnnie an-nak az örült munkatempónak, amely a munkásban is csak egy gépalkatrészt lát, olyan gépalkat-részt, amelyet — ha elkopik, vagy eltörik — a legkönyebben, költség nélkül, lehet kicserélni. A munkás nem gép, amely fáradhatatlanul dolgozik, amíg üzemanyagot kap, hanem ember, mégpedig a gépnél sokkal mostohábban ellátott és rosszabbul táplált ember. És amikor annyi szó esik a munkás szerepé-ről, a munkás feladatáról, a mun-kás nélkülözhetetlenségéről a nem-zet életében, akkor kívánatos lenne, hogy gyakorlati téren is történjék valami a munkás embervoltának az elismeréséért.

Kiöntéssel fenyeget a Duna

A Duna a hirtelen keményre fordult időjárás következtében befagyott és az egymásra torlódó jég-táblák megadályozták a víz szabad folyását. Több helyen a víz kilépett medréből. Különösen veszélyes a helyzet Adony községben, ahol a víz magassága elérte a 720 centi-métert.

A nyúlgátak már csak 22 centi-méteres emelkedést bírnak ki.

A veszély színhelyére katonaságot összpontosítottak.

Az árvízveszély Dunapentelén is súlyosbodott. Ezen a helyen a víz-állás már csak 28 centiméterrel ala-csonyabb a tavalyi maximális víz-állásnál.

A védőgátak csak 90 centiméter-rel látszanak ki.

A védekezés itt is teljes erővel folyik.

(Szeged, január 30.) Péntekre vir-

radó éjszaka telefonon jelentették a város hatóságának, hogy a Kelő patak elöntéssel fenyegeti a Csengelei tanyákat. A mérnöki bizottság megállapította, hogy a patak Szeged határába lépve vízlevezető-képességének háromszorosát hozza be szegedi területre és így

napi 175.000 köbméter idegen talajviz torlódik a szegedi tanyavilág területén.

Fokozza a veszedelmet, hogy a Kelő patak másfél kilométer hosszúságban befagyott és a jég eltor-laszolta a patak vizének folyását.

(Kiskőrös, január 30.) Kiskőröst a multheti hirtelen olvadás folytán árvízveszély fenyegeti. Eddig mint-egy

200 lakóépület és présház omlott össze.

Az árvízveszedelem elhárítása ügyében Kiskunhalason értekezle-tet tartanak.

A földművelésügyi miniszter szemleútja

Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter Bárczay János állam-titkár és Pataky Béla vízipolitikai területi felügyelő társaságában csüt-törtökön délután szemleutat tartott a Duna áradástól szenvedett terü-letein. Szemleútjáról a következő jelentést adta ki a „M. T. I.”:

Dunaföldváltót kezdve a Duna nagy jégtorlaszokat cipel. A torla-szok olyan hosszú szakaszt foglal-nak el, hogy azok bombázása nem kecséget eredményel. A Duna víz-állása Dunapentelénél a legmaga-sabb.

Adony határában a keresztúri vez átszakította a gátat és mint-egy 3000 hold földet elárasztott.

A gát helyreállításán nagy erővel dolgoznak. A hatóságok a veszé-lyeztetett helyeken figyelmeztették a lakosságot, hogy hagyják el há-zaikat. A hatóságok tervezetét dol-gozták ki, hogy amennyiben az ára-

dás növekednék, hová költöztessék a mélyebben fekvő helyekről a la-kosságot.

Uj rendelkezés a mező-gazdasági munkabérekéről

A „Magy. Tud.” jelenti: A mezőgazda-sági legkisebb munkabér megállapítá-sáról szóló törvény rendelkezése szerint a vármegyei munkabérmegállapító bi-zottságok minden év december 31-ig kötelesek a következő gazdasági évre érvényes minimális munkabérek a vármegye területén megfelelő formában közhírré tenni. Ügyszólván valamennyi vármegye megfelelt ennek a rendelkezésnek. Időközben azonban a kormány különböző rendeleteket adott ki, ame-lyek érintik a mezőgazdasági munkála-tonál szokásos természetbeni járandó-ságokat. A földművelésügyi miniszté-rium a kormányrendeletek alapján uta-sította a vármegyei munkabérmegállapító bizottságokat, hogy módosítsák már kiadott határozataikat. Az egyes vármegyei munkabérmegállapító bizott-ságokat evégből újabb ülésre hívták egybe.

— Halálos munkásszerencsétlen-ség a gépházban. Farczadi József 33 éves beresztelkei gépmester a malom gépházában dolgozott, ami-kor a lendítőkerék kabátjánál fog-va elkapta és felcsavarta a ten-gelyre. Amikor a gépet leállították, a gépmester már meghalt.

A Vas- és Fémmunkások Sport Clubja

1941. évi február hó 1-én, szombaton este 9 órai kezdettel a vasasok dísztermében (VIII, Magdolna ucca 5) nagyszabású

jubileumi sportbált

rendez. Vége reggel 5 órakor. Jegyek elővételben a hely-színen a házfelügyelőnél kaphatók